БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 86 (4077).

1 МАЙ
ПАЙШАНБА
1969 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

АССАЛОМ, МАЙ!

ЕР КУРРАСИНИНГ турли қитъаларида, турли мамлакатларда яшаб турган халқларнинг тарихида байрамлар жуда кўп бўлади. Ҳар қайси мамлакатнинг, ҳар бир халқ ёки миллатнинг ўз традицион байрамларидан ташқари шундай улуғвор ва беқиёс тантанавор айёмлар ҳам борки, улар инсонларнинг ҳаммаси учун умумий, ягона ва муштаракдир. Бутун дунё меҳнаткашларининг халқаро бирдамлик куни — 1 Май ана шундай улуғ ва қутлуғ айёмлардан биридир.

Май байрами планетамизнинг ҳамма бурчакларида ҳар сафар катта шодиёналик ва завқ-шавқ билан нишонланади. Май тантанасининг яна бир характерли томони шундаки, у ҳамма мамлакатларда меҳнат аҳлининг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун кураши байроғи остида ўтади.

Май байрами фасллар келинчаги, гўзал ва оромбахш баҳор айёмида ўтади. Шу боисдан ҳам биз Май байрамини баҳор, меҳнат ва гўзаллик байрами деб атаймиз. Май жилваси ҳар гал баҳор латофати билан қўшилиб кетиб, ажиб бир манзара ҳосил қилади, кишилар қалбига олам-олам шодлик ва севинч бағишлайди.

Бутун тараққийпарвар инсоният, Советлар диёрининг ҳамма кишилари ва шу жумладан областимиз меҳнаткашлари ҳам бугун 1969 йилнинг 1 Май байрамини зўр қувонч билан нишонламоқдалар. Ҳамма ёқда баҳор ва май нашидаси кезмоқда. Шаҳарлар ва обод қишлоқлардаги умумхалқ шодиёнасида, яшил либосга бурканган кўм-кўк боғлар ва оромбахш водийларда, салобат билан қад кўтариб турган зумрад тоғлар ва баҳмал поёндоз тўшаган қир-адирларда, зилол сувлар шовқини ва алвон лолазорлар, хушбўй гулзорлар жилвасида — ҳамма-ҳаммасида бугунги шодлик ва қувонч намоён. Баҳор ўз сепини ёйиб, ҳаммаёқни гул ва кўкатларга безаб, май шодиёнасига ўзгача файз, ўзгача гўзаллик бахш этди.

Бу йилги Май байрами алоҳида бир вазиятда нишонланмоқда. У бутун мамлакат, бутун совет халқи Коммунистик партия раҳнамолигида улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига жуда катта ва қизғин тайёргарлик кўраётган улуғ кунларда ўтмоқда. Бу шонли юбилей шарафига ҳамма жойда меҳнаткашлар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа қизитиб юборилди. Ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, жуда катта ютуқларни қўлга киритаётган кишилар ва алоҳида коллективлар сони тобора ортиб бораётир.

«Ленин юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олайлик!» — бу жанговар ва илҳомбахш шиорни ҳозир ҳамма жойда учратиш мумкин. Ҳар бир касб эгаси, ҳар бир мутахассис, ҳар қайси коллектив Коммунистик партия ва совет халқи тарихидаги бу шонли санага ўз меҳнат совғаларини тайёрлаш иштиёқи билан яшамоқда.

Областимизнинг саноат корхоналари, колхоз ва совхозлари, қурилиш майдонлари ва турли муассасаларида фидокорона меҳнат қилаётган кишилар 1 Май байрамини ишлаб чиқаришда улкан ютуқлар, қувончли натижалар билан кутиб олдилар. Кўпгина коллективлар ойлик ва квартал планларини ошириб бажардилар, пландан ташқари кўплаб маҳсулот ишлаб чиқардилар. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини пасайтириш учун кураш деярлик ҳар бир коллективнинг кундалик вазифаси бўлиб қолди.

Колхоз ва совхоз далаларида ҳам шу долзарб кунларда иш қизғин. Фидокор ва лафзи ҳалол деҳқонларимиз бу йилги об-ҳаво қийинчиликларини мардонаворлик билан енгиб, кафтдек текис қилиб ишланган ерларга чигит экмоқдалар. Бугунги кунга келиб областимиз пахтазорларининг учдан икки қисмига барака уруғи қадаб бўлинди. Яқин кунлар ичида экиш ишлари тугалланиб, ҳосил нишонаси ҳам кўзга ташланиб қолади.

Азамат чорвадорларимиз ҳам ўзларининг бу йилги катта жасоратлари билан эл-юртнинг таҳсинига сазовор бўлмоқдалар. Бу йилги ноқулай об-ҳаво шароити чорвадорлар ишини ҳам оғирлаштириб юборди. Лекин шунга қарамай, улар халқнинг чорва маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда, фидокорона меҳнат қилмоқдалар ва чорва маҳсулотларини кўпроқ етиштириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Совет социалистик жамиятимизнинг моддий кучлари ва маънавий бойликлари муттасил ўсиб, кўпайиб бораётир. Бизнинг қаҳрамон ишчилар синфимиз, азамат колхозчи-деҳқонларимиз, ҳамиша илғор ва доно зиёлиларимиз, СССРнинг ҳамма халқлари бир ёқадан бош чиқариб, ягона муштарак вазифани — мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш вазифасини шараф билан бажариш учун ўзларининг бутун куч-ғайратлари, қобилиятлари, ақл-заковатларини ишга солмоқдалар. КПСС XXIII съездининг тарихий қарорлари ва янги бешйиллик план топшириқларини муваффақиятли суратда амалга ошираётган совет халқининг меҳнат ютуқлари, коммунистик қурилиш йўлида қўлга киритаётган улкан зафарлари кун сайин кўпайиб боряпти.

Меҳнат, тинчлик, Май. Бу сўзлар ҳамиша ҳамоҳанг бўлиб, жаранглаб эшитилади. Совет кишилари қалбида ва онгида бу сўзлар маҳкам жойлашган бўлиб, янги коммунистик жамият ва фаровон ҳаёт рамзи сифатида чексиз қувонч ва шодонлик бахш этиб турибди.

Совет кишилари ва шу жумладан областимиз меҳнаткашлари ҳам 1 Май байрамини нишонлар эканлар, бу билан улар ўзларининг қардошларча бирлиги, дўстлиги, ҳамкорлиги, Коммунистик партия атрофига мустаҳкам жипслашганлигини яна бир бор намойиш қиладилар.

ИНСОНИЯТНИНГ баҳор байрами — Биринчи Май ер юзидаги ҳамма тараққийпарвар кишилар қалбида доимо тинчлик, меҳнат ва бахтиёрлик тимсоли сифатида яшайверсин!

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимизда коммунизм тантанаси учун курашда янгидан-янги ғалабалар сари олға!

КАТТА ХИМИЯ ҚУРИЛИШИДА

ОЛМАЛИҚ. 29 апрель. (ЎзТАГ). Олмалиқ азот-фосфор ўғитлари заводида асосий асбоб-ускуналарни монтаж қилишга биринчи май арафасида киришилди. Йилига 800 минг тонна аммофос ишлаб чиқара оладиган технология комплексининг дастлабки аппаратлари йиғилиб, пойдевор устига ўрнатилди.

Қурама тоғларининг этагида ҳозирча заводнинг жимжимадор пўлат каркасларигина кўриниб турибди. Лекин умумхалқ қурилиши деб эълон қилинган бу иншоотда нақадар катта иш бошлаб юборилганлиги ҳозирнинг ўзидаёқ равшан бўлиб қолди.

Иккита асосий корпуснинг ҳар бири бир юз эллик метр жойни эгаллайди. Бу корпусларнинг бирида қоратов фосфорити мамлакатда биринчи марта қўлланиладиган экстракция усулида фосфор ўғитларига айлантириб берилади. Кейинги цехда унга азотли компонент қўшилиб, ҳосил бўлган тайёр маҳсулот қопларга жойлаб қўйилади. Завод энг самарали ўғит ишлаб чиқарадиган бўлади — унинг таркибида 46 процент фосфор ва 11 процент азот бўлади. Бунинг маъноси шуки, ҳосилдорликни ошириш ҳисобига қўшимча равишда миллион центнерлаб пахта олинади.

Корхонани уч юз кун мобайнида қуриб битказишга қарор қилинган. Ана шу кунларнинг аввалгилари жуда машаққатли бўлди — мислсиз совуқда ишлашга тўғри келди. Ўша кунларда қилишга улгурилмаган ишларни қурувчилар билан монтажчилар биринчи май вахтаси кунларида бажармоқдалар.

Ҳозирги вақтда бир ярим норма иш бажариш кўпчилик қурувчилар билан монтажчиларнинг нормаси бўлиб қолди. Худди белгиланган муддатда, яъни шу йилнинг ўзида аммофос ишлаб чиқарила бошланади.

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

Чирчиқ электр химия комбинатининг коллективи май олди социалистик мусобақасида катта муваффақиятга эришди. Бу йил химиклар колхоз ва совхозларга пландан ташқари ўн эшелон минерал ўғит жўнатдилар. Байрам арафасида Москвадан қувончли хабар келди: бу илғор корхонага СССР химия саноати министрлиги билан нефть ва химия саноати ишчилари касаба союзи марказий комитетининг Кўчма қизил байроғи бериладиган бўлди. Комбинат Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида сурункасига уч йилдан бери олдинги ўринларни эгаллаб келмоқда. (ЎзТАГ).

ОНА ЕР МЕҲРИ

Жуманиёз ЖАББОРОВ

Ям-яшил тўнини ёпинган қирлар
Елга кўкрак бериб
Хушнуд товланар.
Қушлар сайроғида ажойиб сирлар,
Кўкда олтин қуёш
Шўх оловланар.
Она-ер баҳридан кўнглимда тўлқин,
Чексиз уфқларни чорлайди хаёл.
Қизғалдоқзор ёқмиш
Лоларанг ёлқин,
Толларнинг кокили эгилмиш тол—тол.
Майнинг тантанаси,
Майнинг қувончи
Қирмизи байроққа бергандай жило,
Олам мавжларига кўксимни очиб,
Сени табриклайман, меҳнаткаш дунё!
Қалбимда акс этар Ватаним кўрки,
Буюк орзуларнинг ҳақиқатидай.
Бу шундай азамат, беқиёс юртки,
Асрлар айланар дақиқасида.
Шу диёр ўғлиман,
Қалби чўғлиман,
Жаҳоний ташвишлар фикру туйғўмда,
Памирдай юксакман,
Нурдай тўғриман,
Қоним шуъласи бор алвон туғимда.
Тарих қадамларин ўлчар экан вақт
Ленин соатига тўғрилар ўзин.
Таъқиб этиб борар зулмларни бахт,
Тобора яшнатиб коинот юзин.
Дунайдан сув ичдим,
Гангда сув кечдим,
Вена-ю Жайпурда хаёлчан юрдим.
Офтобда қовжираб
Эрта-ю кечин —
Юк тортган ҳаммоллар даҳшатин кўрдим.
Йўқсиллар, мутелар фожиасидан
Юракка ларзалар тушаркан қат-қат
Олам ишларининг ножўясидан
Изтиробда ёндим ва бўлдим диққат.
Яхшиям дунёда борсан, Ватаним,
Таскинсан, ибратсан рўйи заминга.
Озодлик маскани,
Равшан чаманим,
Куйим бағишланур бахт байрамингга!

ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 30 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — мавсум бошидан ва учинчи стун — бир кунда экилган чигит (процент ҳисобида).

Ўрта Чирчиқ	86,3	6,7
Оржоникидзе	85,9	4,2
Оққўрғон	85,6	7,6
Юқори Чирчиқ	84,3	7,6
Янгийўл	82,7	4,9
Бекобод	46,2	8,4
Бўка	46,1	7,3
Область бўйича	69,6	7,1

ҚЎЛИ ГУЛ москвалик бунёдкорлар 1 Майни муносиб ютуқлар билан кутиб олишди. В. Зверов (чапда), И. Шибанков, В. Полушин, В. Гальпер, Д. Чебуновский, В. Мальков ва В. Проско ўртоқлар бу ютуққа муносиб ҳисса қўшишди. Улар Пушкин ва Жуковский кўчаларидаги баланд иморатлар қурилишида ҳиммат кўрсатишяпти.

А. Абалян фотоси.

Зоҳиджон ОБИДОВ

ҚЎЛЛАРДА ГУЛ

Қўлларда гул, чеккаларда гул,
Намойишда гуллар қуюни.
Янгратамиз шод этиб кўнгил
Бирлик, дўстлик, баҳор куйини.
Ғунчаларнинг лабида ханда,
Қарсак чалар яшил япроқлар.
Баҳор шавқи юракда, қонда,
Бошда тўлқин урар байроқлар.
Кўчаларга сиғмайди одам,
Сафлар хуррам, сафлар виқорли.
Гўё қайта яшариб олам,
Инъом этди яшноқ баҳорни.
Алвонларда салом ва даъват,
Бунёдкорлик фикру, ўйимиз.
Эркли қўлда, билакда давлат,
Шу сабабдан жўшқин куйимиз.
Қизил майдон. Минбар тўрида
Қўл кўтариб Ленин қаршилар.
Асло ҳад йўқ дил сурурига,
Эл қудрати яна марш қилар.
Қайга чўзсак етар қўлимиз,
Курашларда топганмиз камол.
Фазо сари тушди йўлимиз,
Сайёралар кўргизур жамол.
Баҳорга хос яратмоқ, жўшмоқ,
Қалби баҳор совет элимиз.
Асрларга тенг келур, бу чоқ
Зафар ортган — ҳар бир йилимиз.
Май тонгининг тароватини
Дилга солиб ўтар одамлар.
Юрт бахтининг ҳароратини
Куйлаб ғолиб эллар одимлар.

МУНОСИБ МУКОФОТ

БАЙРАМ арафасида Тошкентдаги САИГИМС институтига қувончли хабар етиб келди. Илмий муассаса олимларидан бир группаси СССР Министрлар Совети ҳузуридаги ихтирочилик ва кашфиётлар ишлари бўйича Давлат комитети томонидан муносиб тақдирланди.

Фан ютуқларини амалиёт билан боғлашда қатор тадқиқотлар амалга оширилди. Илмий кузатиш ишларини олиб борган олимларга Давлат комитети томонидан авторлик гувоҳномаси берилди. Техника фанлари доктори И. Чумаков муҳим тадқиқоти учун ҳисоб бўйича 16-гувоҳномани олди. Конларда қазилмаларни олишга доир махсус қурилма яратганлиги учун техника фанлари кандидати А. Кузовлевга ҳам гувоҳнома берилди.

Ана шундай гувоҳномалар билан яна уч олим тақдирланди. Улар яратган янгиликлар ҳам халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган оригинал тадқиқотлардир.

САОДАТ

ЗИНАЛАР бинонинг иккинчи қаватига бошлайди. Тикув цехида чеварларнинг шўх ҳазил-мутоибалари, моторларнинг гувиллаши баралла эшитилиб туради бу ерда.

Ҳали тушликка вақт бор. Фурсатдан фойдаланиб, «Юлдуз» фирмаси директори муовини Қўчқор Пўлатов билан суҳбатлашиб, корхонанинг бугунги куни, тикувчилар ҳаёти билан танишишга аҳд қилдим. Ҳайрият, у хонада ёлғиз экан. Салом-аликдан сўнг мақсадни тушунтирдим. Қўчқор ака гапимни бўлмай тинглашга тингладику, саволимни эшитиб, жилмайиб қўйди:

— Моҳир чеварлар сон-саноқсиз корхонамизда. Улар бир ярим минг. Ҳар бири ҳақида яхши гаплар айтса бўлади.

Пўлатов кўз ойнагини столга қўйди-да, ёнида турган қоғозларни титкилай бошлади. Ниҳоят, улардан бирини олиб, қисқа ва лўнда жавоб қайтарди.

— Саодат Мажидова, 12 йилдан бери ишлайди. Ишлаб чиқариш кўрсаткичлари дуруст. Илғорларимиздан. Толлар сувга барғак ташлаган, боғдаги анҳор лабида олча, олмалар оқ либосга ўралган, дов-дарахтлар тагига қўйилган ўриндиқларда кишилар ҳузур қилиб ҳордиқ чиқаришмоқда.

Мана, Қўчқор ака тушунтириб берган Нодира кўчасидаги қўш қанотли кўк дарвоза. Эшик олди озода қилиб супурилган, дарахтлар гуллаб ётибди. 4—5 ёшлар чамасидаги икки қизалоқ аллақандай ўйин билан машғул. Ўйинга шунчалик берилиб кетишганки, ҳатто менинг кузатиб турганимни ҳам сезишмади. Ниҳоят, сабрим чидамай, жингалак сочли қизга юзландим.

— Саодат? Менинг опамлар...

Қизча шундай деди-ю, «опа»лаганча ичкарига кириб кетди. Бироздан сўнг енглари шимариғлик ёшгина аёл кўринди.

— Йўқладингизми? — деди у саломлашар экан. — Қани, уйга марҳамат. Беш минут вақт ўтар-ўтмас дастурхон ёзилиб, самовар келтирилди. Бу орада, ҳарқалай Саодатнинг қайнонаси бўлса керак, анча ёшларга бориб қолган кампир, мастава кўтариб кириб қолди.

— Ойи, сиз ўтиринг, менинг ўзим, — шундай деганча Саодат ташқарига чиқиб кетди. Хола билан ёлғиз қолдик.

— Барака топсин. Ўз онасидан зиёда кўради. Ҳурматини айтмайсизми? Тунов куни бироз мазам қочиб қолган эди, кечаси билан тепамдан нари кетмади. Қўяқолинг болам, барвақт ишга тушишингиз керак, десам ҳам бўлмади. Аллақаердан дори топиб келтирди. Маҳаллада ҳам, ишхонасида ҳам обрўси баланд, келинимнинг.

Кампир бор гапни айтган эди. Эртаси куни фирмага борганимда бунга тўла қаноат ҳосил қилдим...

Цехда ҳаёт қайнайди. Қатор машиналар бир меёрда гувиллайди. Иш конвейер усулида ташкил этилгани сабабли, тикувчилар чаққон ҳаракат қилишади. Бундай усулда «бир киши ҳамма учун» қабилида иш кўрилмаса кўпчилик қараб қолиши, бинобарин кунлик топшириқ бажарилмаслиги мумкин.

Цех мастери Офтоб опа Орипова билан суҳбатлашамиз.

— Эсимда, — дейди опа Саодатдан кўзини узмай, — фабрикага дастлаб келган кун ўзини йўқотиб қўйганди. Ҳатто машинага ўтқазганимизда, ҳаяжондан кўйлакни тескари тикиб қўйди. Ҳали-ҳали ўша кунни эслатсак, қулоғигача қизариб кетади. Ажойиб тикувчи Саодат. Қўли гул унинг. Қайси операцияга ўтқазманг, бемалол уддасидан чиқади. Мана, тиккан чокларини бир кўринг.

Чиндан ҳам, чоклар ниҳоятда текис, гўё чизғич қўйиб чизиқ тортилган-у, кейин нина юргизилгандек.

— Саодатга ҳавасимиз келади, — дейди қўшни машинада шимга астар тикаётган Сабоҳат дугонасига ишора қилиб. — Айрим қизларга ўхшаш вақтни бекорга ўтказмайди. Табелига қаранг, норма доим 150—170 процент.

Бундай илиқ гапларни Саодат Мажидовани яқиндан билган кўпгина тикувчилар оғзидан эшитдик. «Инсонга обрў, эътибордан, коллектив ҳурматидан ҳам ортиқроқ бахт бормикан» дейман ўзимга-ўзим, фирмадан қайтар эканман. Шунда беихтиёр Саодатнинг гаплари эсимга тушди.

«Чокларнинг текис, маҳсулотнинг сифатли чиқиши фақат тикувчининг тажрибаси ёки маҳоратига боғлиқ, деб қараш нотўғри. Машина «тили»ни билиш ҳам асосий омиллардан. Мана ўн йилдан ошибдики, ҳали машинамни бирон марта ўзгартирмадим.

«Томчида ҳам қуёш акс этади» дейишади. «Юлдуз» фирмаси коллективининг аҳолига кўплаб чиройли ва ихчам устки ва ички кийим-кечак етказиб беришида олтинчи цехнинг илғор тикувчиси Саодат Мажидованинг ҳам ҳиссаси улкан.

Я. САЛИМОВ.

ЛАВҲА

1 МАЙГА МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Майолди вахтасида туриб ишлаётган пойтахтимиздаги 3-тикув фабрикаси коллективи қувонарли ютуқларга эришмоқдалар. Улар 4 ойлик маҳсулот реализация қилиш планини муддатидан илгари, 22 апрелдаёқ бажаришди. 2 миллион 472 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилдилар.

Биринчи нав маҳсулот тайёрлаш топшириғи 2,4 процент ошириб адо этилди. Меҳнат унумдорлиги ҳам планга нисбатан 2,6 процент ошди.

Меҳнатсевар коллектив материаллардан тежаб-тергаб сарфлашга интилмоқда. Ҳозиргача 3,5 минг квадрат метрдан зиёд газлама тежаб қолинди. Бу материаллардан 1900 та кийим-кечак тайёрлаш мумкин.

Пешқадамлар баҳор байрами — 1 Майга қадар планга қўшимча суратда 110 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилишди. Шу мақсадда мусобақа тобора авж олмоқда. Айниқса В. Грачова, А. Сайдаҳмедова каби ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг меҳнатсеварлари яхши кўрсаткичларни қўлга киритишяпти. Ўзаро мусобақада М .Абдукаримова, А. Шукурова, Я. Муфтахуддинова сингари моҳир чеварлар пешқадамлик қилмоқдалар.

Қ. АБДУРАҲИМОВ.

БУРЧИМИЗНИ АДО ЭТДИК

Оқ олтин ўлкаси — Ўзбекистоннинг пойтахти аҳолиси бошига ташвишли кунлар тушганида бизнинг Россия қурувчилари бефарқ қараб тура олмадилар. Қўли гул бинокорларимиз Тошкентга келиб ишлаш хоҳишини билдирдилар. Бир ой деганда «Росстashстрой» тресті тузилди.

Жазирама ёз ойида Чилонзорнинг 13 ва 23-кварталларида бир йўла 44 уйга пойдевор қўйдик. Бир томонда ғишт терсак, иккинчи томондан пардозлаш ишларини ҳам бошлаб юбордик. Очиқ майдонда дурадгорлик ишларини олиб бордик. Қандай бўлса ҳам зилзиладан бошпанасиз қолган кишиларга тезроқ турар-жой қуриб бериш йўлларини ахтарардик.

Зиммамизда марказий микрорайонлардан «Ц—4»ва «Ц—5» турар-жой массивларини қуришдек мураккаб вазифа турарди. Бу ерларда бино қуриш бир қанча ноқулайликлар билан боғлиқ эди. Жуда мураккаб шароитда ишлашга тўғри келди. Биринчидан, шаҳар марказида транспорт қатнови тўхтамаган ҳолда қурилишни давом эттириш лозим бўлса, иккинчидан, иш жараёнида қурилажак бинолар лойиҳасини тўққиз баллга бардош берадиган қилиб қайта тузиб чиқиш керак эди.

Ишнинг бир меёрда кетиши учун қоришма бетон узели ташкил қилинди. Бу узелга С—780 маркали автоматлардан олтитаси ўрнатилди. Узел суткасига 1600-1800 кубометр бетон қоришмаси тайёрлаб бериб турди. Узел ўрнатилган жойга яқин ерда подвал блоклари, терасса плиталари, ригел ва балкалар тайёрланадиган полигон ҳам ташкил этилди. Қурилишни бошқариш ҳамда планлаштириш ишларини енгиллаштириш мақсадида тўрсимон график қўлланилди. Прогрессив усул жорий этилганлиги туфайли иш сураъти икки баравар жадаллашди.

Мана, Тошкентнинг зилзила натижасида вайрон бўлган бинолари қайтадан тикланди, бошпанасиз аҳоли турар-жойлар билан таъминланди. Кишилар чеҳрасидаги мамнунлик аломатларини кўришнинг ўзи чеккан машаққатларимиз ва меҳнатларимизнинг эвазига берилган катта мукофотдир.

Зилзила рўй берганидан бери ўтган уч йилга яқин вақт мобайнида Тошкент аҳолисига 266 минг квадрат метр турар-жой, 3760 ўринли учта мактаб, жаъми 2 минг 380 болага мўлжалланган ўнта боғча ва кунига 500 беморни қабул қила оладиган поликлиника ҳадя этдик. Биз дўстларимиз бошига тушган машаққатли кунларда уларнинг дардига малҳам бўла олганлигимиз билан ҳамда ўз интернационал бурчимизни адо этганлигимиз билан чексиз фахрланамиз. Биз қурган турар-жойларда тошкентлик оилалар бахтиёр ва фаровон ҳаёт кечиришларини чин қалбимиздан истаймиз.

В. ЖИЛИН,
«Россташстрой» трести бош инженери.

ҲАМКОРЛИК

ИЛМ-ФАНДА ижодий ҳамкорлик доим яхши натижалар беради. Тошкент Давлат университети олимлари ҳам мамлакатимиздаги, қолаверса чет эллардаги тадқиқотчилар билан ҳамкорликда ишлаб, фан тараққиётига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Яқинда физика факультети радиацион физика кафедраси билан Дубнадаги Халқаро бирлашган ядро илмий-тадқиқот институти ўртасида яқиндан алоқа боғланди. Программага мувофиқ икки ижодий коллектив изотопларнинг хоссаларини ўрганиш устида тадқиқотлар олиб боради. Улар халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга эга бўлиб, ядро физикаси фани олдида турган муаммоларни ҳал қилиш имконини беради.

Кафедра мудири доцент А. Абдураззоқов бошчилигидаги физик олимлар янги тадқиқотларни бошлаб юбордилар.

ҲАЙКАЛ ВА ЁДГОРЛИКЛАР

Гўзал шаҳримиз тобора обод ва кўркам бўлиб боряпти. Ҳайкал ва маданий ёдгорликлар ҳам шаҳримиз файзига-файз қўшиб турибди.

Тошкентнинг диққатга сазовор жойларида ўзбек халқининг донгдор кишиларига ҳайкал ва хотира ёдгорликлари ўрнатилади. Уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони машҳур пахтакор Ҳамроқул Турсунқулов хотирасига бағишланган ёдгорлик шулар жумласидандир.

Бундан ташқари, ўзбек демократ шоири ва маърифатпарвари пойтахтда Фурқат ҳайкали ҳам қад кўтаряпти. Ҳинд халқининг асл фарзанди Л. Б. Шастри хотирасига Тошкентда ёдгорлик ўрнатилади.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

Корхонамиз коллективи 1-Май шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини янада яхшилашда қувонарли зафарни қўлга киритди. Ишчиларимиз тўрт ойлик топшириқни 25 апрелда адо этдилар. Колбаса маҳсулотлари ва товар маҳсулотлари етиштириш плани 101 процентдан ошириб бажарилди.

Мусобақа қизғин давом этмоқда. Коллективимиз май вахтасида меҳнат қилиб, планга қўшимча 30 тонна колбаса маҳсулотлари ва 50 минг сўмлик товар маҳсулоти тайёрлашга интилмоқда.

Корхонамиз ишчи-хизматчиларининг самарали меҳнати муносиб тақдирланмоқда. Корхонамизга шу йил. биринчи кварталида эришилган муваффақиятлари учун СССР гўшт ва сут саноати Министрлиги ва озиқ-овқат саноати ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг бешинчи марта Кўчма Қизил Байроғи ва пул мукофоти берилди. Шунингдек, Янгийўл шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг Кўчма Қизил Байроғини иккинчи марта олишга муяссар бўлдик.

Коллективимиз бу юксак мукофотга жавобан мусобақани ҳар томонлама авж олдирмоқда. Бор имкониятларни ишга солмоқда. Тежамкорлик ва иқтисод қилиш учун кураш қизитилмоқда. Ўтган тўрт ой мобайнида улар 90 минг сўмлик хомашё ва материаллар тежаб қолишган эди. Бу ютуқларни янада бойитиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

Н. ЖУМАБОЕВ,
Янгийўлдаги экспериментал колбаса заводининг директори.

БИРИНЧИ МАЙ ТАРИХИДАН

1905 йил. Тошкент ишчилари 1 Майни шундай байрам қилишган эди.

Ўзбекистон халқлари тарихи музейида сақланаётган ҳужжатлардан инқилобдан илгари 1 Майни Тошкентда ишчилар қандай байрам қилишганлигини билиб олиш мумкин.

Мана ўша ҳужжатлардан бири. Бу сурат бундан 64 йил муқаддам олинган.

РСДРПнинг Тошкент группаси 1 Майни Туркистонда биринчи марта уюшган ҳолда нишонлашга қарор қилди. Группа байрам арафасида катта тайёргарлик ишлари олиб борди. Учта варақа чиқарилди. Бу варақаларда большевиклар ишчиларни халқаро бирдамлик кунини муносиб байрам қилиш ва аҳил бўлиб забастовка, майолди митинги ўтказишга чақирган эдилар. Чақириқни Тошкент ишчилари қизғин қўллаб-қувватладилар.

1 Май куни Тезиков боғига 250-300 киши тўпланди. Улар биринчи марта шиорлар ва қизил байроқлар кўтариб, майни ошкора нишонлаш учун чиққан эдилар. Большевик Корнюшин тўпланганларга қарата нутқ сўзлади. Жандарма намойишчилар пайига тушди. Бироқ тегишли кишилар томонидан вақтида огоҳлантирилган намойишчилар тарқалиб кетишга улгурдилар. Ўшанда ишчилар биринчи маёвкадан эсдалик тариқасида суратга тушишган эди.

ҲУЖЖАТЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

1 Май байрамининг намойишкорона нишонланиши РСДРП Тошкент группасининг ишчилар оммасига таъсирини кучайтириб юборди. Шундан кейин ўлкада революцион ҳаракат кенгайиб борди. Бу ҳаракатга ишчилардан ташқари ўзбек деҳқонлари ҳам бирин-кетин қўшилдилар.

Энди иккинчи бир ҳужжат тарихи билан қизиқиб кўрайлик. Бу варақани РСДРП Туркистон ташкилотлари союзи 1906 йилнинг Биринчи Майи арафасида тарқатган эди.

Биринчи рус революцияси мағлубиятга учраса-да, бироқ революцион кучлар мамлакатда ҳали тинчимаётган эди. Ўзбекистонда ҳам революцион кўтарилиш авж олиб борарди. Социал демократлар Биринчи Май байрамини муносиб кутиб олиш ва нишонлашга даъват этилган варақа чиқардилар. Унда эрк учун курашаётган Россия ишчилари ва революция қурбонларининг анъаналарини давом эттириш, революцион ҳаракат атрофига маҳкам жипслашишга даъват этилган эди.

Темир йўл ишчилари Май байрамини ўтказиш ташаббускори бўлдилар. Маъмурият томонидан кучли таъқиб ва хавф-хатар туғилиб турганига қарамай, ишчилар халқаро бирдамлик кунини ошкора ўтказиш, байрам куни ишламасликка қарор қилдилар. Ўша варақада: «Ишчи ўртоқлар! Ишни ташланг, устахона, дастгоҳ ва машиналарни ташланг, дўконларни беркитинг, жаҳон ларзага келсин! Бугун — бизнинг байрамимиз, пролетарлар байрами! Бугун — 1 Май!» деган чақириққа жавобан иш тутдилар.

Кўпчилик байрам куни ишга чиқмади. Ишчилар, ҳунармандлар, аскарларнинг бир қисми ва ўқувчи ёшлар яширин суратда шаҳардан ташқарида уюштирилган маёвкага тўпландилар.

Эртаси куни маёвкада қатнашган ва ишга чиқмаган ишчиларга жарима солинганлиги ҳақидаги эълон осиб қўйилди. Шунда ишчилар бу адолатсизликка қарши бош кўтардилар. Темир йўллар бош устахонасининг бошлиғи Шпаковскийдан ишчиларга солинган жаримани бекор қилишни талаб этишди. Бироқ бошлиқ уларни бўлмағур сўзлар билан ҳақоратлади, ўғри ва муттаҳам деб сўкди. Унинг орқасида турган бир ишчи аламига чидолмай кўмирдан бўшаган қопни олиб бошлиқнинг башарасига отди. Маъмурият бу ишни қилган ишчининг кетига тушди. Бироқ, ишчилар ўз ўртоқларини яширдилар.

Пировардида иш Петербургга етиб борди. Ишни бости-бости қилиш учун Ашхабоддан Тошкентга Ўрта Осиё темир йўлининг бошлиғи генерал Ульянин келди. У ишчиларнинг вакилларини ўз ҳузурига чақириб гаплашганида вакиллар жаримани бекор қилишни талаб этдилар. Маъмурият устахонани беркитиб қўйди. 800 ишчи беиш қолди.

Бутун Ўрта Осиё темир йўли бўйлаб Тошкент ишчиларига ёрдам маблағлари тўпланди. Чоржўй, Самарқанд, Фарғонадан чақирилган темир йўлчи аскарлар маъмуриятнинг топшириғини бажаришдан бош тортдилар. Уларни кетига қайтариб юборишди. Деярлик бир ой мобайнида устахона ёпиқ турди. Темир йўл катта зарар кўра бошлади. Шунда хўжайинлар ишчиларнинг талабини бажаришга мажбур бўлишди. Июнь ойига келиб устахоналар очилди, ҳамма ишчилар ўз жойига олинди, жарималар бекор қилиниб, уларга бекор қолгани учун икки ҳафталик ҳақ тўланди. Бу, Тошкент темирйўлчиларининг йирик ғалабаси эди.

Бундан 64—63 йил муқаддам Биринчи Май Тошкентда ана шундай байрам қилинган.

Л. УШКАНОВА,
Л. ҚОДИРОВ,
Э. ҚОДИРОВ,
Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейининг катта илмий ходимлари.

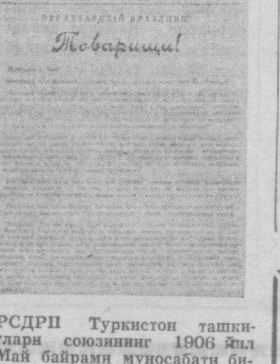

РСДРП Туркистон ташкилотлари союзининг 1906 йил 1 Май байрами муносабати билан чиқарган варақаси.

МУНОСИБ ТУҲФА

«Ташсельмаш» заводининг кўпгина пешқадам ишчилари баҳор байрами 1-Май шарафига социалистик мусобақани тобора кучайтириб, кўнгилдагидек ютуқларга эришдилар.

Ғулом Аҳмедов ва Ноил Гараев сингари қолипчилар фақат биринчи қуюв цехидагина эмас, балки бутун заводда ҳам барчага ўрнак бўлдилар. Улар ўз зиммаларидаги беш йиллик топшириқни тўрт йилда бажаришга аҳд қилишган. Беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини эса май ойигача адо этишга бел боғлашган эди, ўз аҳдларининг уддасидан чиқишди. Кўплаб сифатли маҳсулотлар тайёрлаб беришди.

Шу кунларда Ғ. Аҳмедов ва Н. Гараев ўртоқлар 1970 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

Корхонанинг М. Мўйдинов, И. Батиршин, Ф Солихўжаев каби кўплаб слесарь ва пайвандчилари ҳам майолди меҳнат вахтасида туриб ишлаб, қувончли ютуқларни қўлга киритишди. Корхона машъаллари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар.

И. АБРОРОВ.

ПАХТАЗОР ЛОЧИНЛАРИ

ПАХТАЗОРНИНГ ажиб сири, тўғрироғи ўзига хос хусусияти бўлади. Қай фаслда келманг йўл ёқасидан пайкалга назар ташлайсиз-у, нимагадир дарровгина кўз узолмай узоқ тикилиб қоласиз. Бағри кенг дала меҳрими, саҳий тупроқнинг илиқ таптими бутун диққатингизни ўзига жалб қилиб олади.

Икки тарафи қалин тутзор билан қопланган кўчадан бориб, яхлит карта томон бурилдик. Юқорида айтганимиздек, дилимиз яйраб, далага узоқ тикилиб қолдик.

Кафтдек текис майдон. Тупроғи майин. Шу серёғин келган кўкламда бир эмас, бир неча бор текисланиб, мола юргизилган. Узоқдан тракторнинг бир маромдаги овози эшитилади. Ёғингарчилик туфайли ҳадеганда шудгорга киролмаган, ерга барвақтроқ уруғ қадайолмай хуноб бўлиб юрган деҳқон бугун далада. Фурсат ғанимат, ҳар дақиқа қадрига етиб, ерга чигит ташларди.

Улар уч киши. Миқтидан келган, кулча юзлари қуёш нурида қорайинқираган йигит тракторни бошқарарди. Икки киши эса экиш агрегатида. Учовининг ҳам бутун диққати бехато, текис, шу билан бирга тезроқ экиб олишга қаратилган. Бундай пайтда савол-жавобга ҳам фурсат йўқ. Бажарилаётган ишнинг ўзи кўп нарсалар ҳақида ҳикоя қилади. Трактор гўё сим тортиб қўйилган-у шуни зеҳнлаб кетаётгандай текис борар, юриши ҳам бир маромда. Тракторчи пайкалнинг нариги бетидан чаққон бурилди-да яна мўлжални тўғрилаб йўлга тушди. Бериги бошга етганда йўл ёқасида уч-тўрт киши уни йўқлаб келганини пайқадими, шунда ҳам тракторни буриб нариги йўлга тўғрилаб қўйгандан сўнггина рулдан чаққон сакраб тушди. Йўл-йўлакай чарм қўлқопини ечиб бизга яқин келди.

— Салом, келинглар, — у қўл узатиб кўришаркан, ўзини танитди,— Мавлонов.

Йигит сўзини тугатгани ҳам йўқ эдики, колхоз партия ташкилотининг секретари Чиндавлат оға Ўтабоев:

— Қидириб келганингиз Қидирбойимиз шу киши, — деб қўшиб қўйди. Бу орада Қидирбой ўзи билан бирга чигит экаётган Дониёр билан Тоживойга «вақт кетмасин» маъносида қараб қўйди-да:

— Уруғдан ортинглар, — деди астагина. Одатда ишчан кишилар кам гап бўлишади. Қидирбой ҳақида колхоз правлениесида ҳам, район активлари орасида ҳам қувонтирадиган таърифлар эшитгандик. Ҳозир эса унинг очиқ чеҳраси, куч-ғайрат ёғилиб турган барваста қоматига қараб «азамат пахтакор, дала лочини» деб юборгимиз келди.

— Кеч билан келиб тупроқнинг қандай аҳволдалигини кўриб кетгандим. Тунда ёғмай турса эрта тонг экса бўлади, деган қарорга келдим. Мана экяпмиз, — Қидирбой бу сўзларни айтди-ю, пайкалга қараб қўйди.

— Экишга экяпсизлар, лекин шу яхши тажрибангизни сўзлаб бериш керак, — дейди Чиндавлат оға.

— Ҳамма қатори экяпмиз, фақат ҳар бир тракторчи ўзининг ер шароитини яхши билса, техникасини шунга мослаб экса бу катта гап. Масалан, биз уруғ ташлайдиган агрегатни 3,5 —4 сантиметр чуқурликка тўғрилаб қўйганмиз. Т—28—Х тракторимизга ўрнатилган сеялканинг чигит экканда қўллайдиган клапони йўқ, уни ўзимиз ўрнатиб олдик. Бу бизнинг еримиз учун қулай, чунки чигит униб чиқиши билан квадратлар ҳосил қиламиз. 45Х60 схемасида қирқамиз. Бунинг учун ер ниҳоятда текис бўлиши шарт. Тракторни маромида ҳайдаш лозим.

«Яхшиси мен экай, сизлар кўра қолинглар» дегандай трактор томон юрди. Ҳозир, унинг учун ҳар дақиқа қиммат эди. Чаққон сакради-ю, рулга ўтирди.

Бир оҳангда гуриллаган овоз далага яна ҳам жўшқин ҳаёт, файз киритгандай бўлади. Чигит ташлаётганлар ҳам ишни зийраклик билан кузатишар, барака уруғи бехато қадалаётган эди.

— Кечгача шу экишда давом этса бугуннинг ўзида 13 гектар экиб қўяди азамат, тунда ҳам экади. — Бу сўзларни участка механиги Мажид Мирзаахмедов мамнунлик билан гапирди. Ўзи тракторчининг бир кунлик нормаси 8 гектар. Лекин Қидирбой уста пахтакор, ҳам чапдаст тракторчи, 12—13 гектардан, баъзида ҳатто 14 гектар ерга ҳам экади. У бошлиқ звенонинг 59 гектар майдони бор. Эрта-индин экишни тамомлайди. Унинг шундай одати бор. Тун бўйи тракторини юргизиб чиқса ҳам эрталаб яна бошқалар билан баравар ишлайверади.

Дарҳақиқат, Қидирбойларнинг даласида ўтган шанба, у экишни бошлаган биринчи куни бўлгандик. У 1 Майга экишни тамомлагани ҳақида рапорт берди. Лекин жонсарак пахтакорнинг тиними йўқ. Энди у тракторига культивация агрегати тиркайди. Зийрак кўзлари экин майдонида, кунлар исиб кета қолса, чигит униб чиқа қолса-ю, унинг орасига кириб парваришни бошлаб юборса.

Йўл-йўлакай партком секретари коммунист Қидирбойнинг ибратли ишлари, ҳаракатчанлигидан гапириб келарди.

— Ўтган йили гектаридан 37 центнердан ҳосил топширди. Бу йил 39 центнерга етказаман деган нияти бор. Шунга яраша ҳаракати ҳам бор. Ўзи Юқори Чирчиқ район партия комитетининг аъзоси. Эл ичида, тенгдошлари орасида ҳурмат-эътибори катта.

Ёши анчага бориб қолган Чиндавлат оға колхоз ўғлонини худди ўз фарзандидек меҳр билан таърифларди. Қидирбойнинг даласидан сал берироқда яна бир трактор кезмоқда. Уни Мавлоновнинг шогирди — Бекбўлот Тошпўлатов бошқарарди. «Каноп экяпти» дейишди. Нариги участкада эса Анорбек Баротов трактор ҳайдарди. У ҳам Қидирбойнинг шогирди, кўп йил бирга ишлаб бу йил бир звенога мустақил бошлиқ бўлибди.

Устоз ва шогирдлар катта ният билан саҳий тупроққа уруғ қадардилар. Уруғингиз баракали, ҳосилингиз серунум бўлсин, азамат пахтакорлар!

Ф. УСМОНОВА,
«Ўзбекистон» колхози.

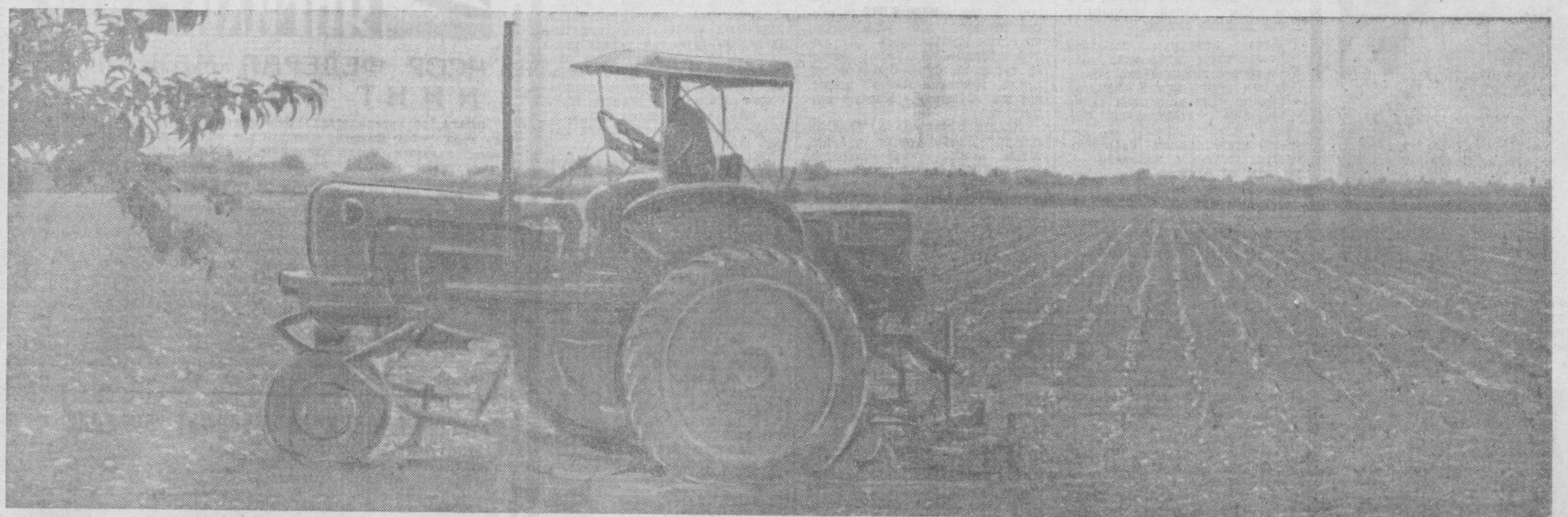

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Москва» колхозида чигит экиш ишлари қизғин олиб боряпти. Дастлабки экилган гектарларда чигит униб чиқди. Ана шу ерлардаги ғўзаларга ишлов бериш бошлаб юборилди. Суратда: илғор звено бошлиғи Илёс Айвазов ғўзага дастлабки ишлов бермоқда.
А. Абалян фотоси.

МАШИНАСОЗЛАР ВАХТАДА

Чирчиқ қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи республикамиз колхоз, совхозларини зарур техника воситалари билан таъминлашдан ташқари чет мамлакатлар буюртмасини ҳам бажаради. Яқинда завод маркаси босилган КРХ—36 культиваторлари ҳамда қишлоқ хўжалик машиналарининг қўшимча қисмлари Куба, Ҳиндистон, Судан ва бошқа мамлакатларга жўнатилди.

Экспортга юбориладиган маҳсулотларнинг аксарият қисми биринчи йиғув участкасининг 15-цехида тайёрланади. Мастер ўртоқ Г. Воротецкий бошлиқ смена аъзолари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ва 1-Май байрами шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ўз зиммаларига олган мажбуриятнинг ортиғи билан бажаришга эришмоқдалар. Бу ишда, айниқса, йиғувчи слесарлардан В. Анорбоев, А. Тошметов, И. Мамбетов каби ўртоқлар ўз ҳамкасбларига намуна кўрсатишмоқда. Улар кунлик топшириқни 140—150 процентдан адо этиш билан бирга деталларнинг сифатига ҳам алоҳида эътибор беришяпти.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЧАРОҒОН

Халқ хўжалигимизнинг бирорта тармоғини, қишлоқ хўжалигимиз, саноатимиз ҳаётини, шаҳар ва қишлоқларимиз кўркини, хонадонларимиз файзини, кўчаларимиз чиройини электрсиз тасаввур этиш қийин. Ҳа, электр тармоқлари хўжалигимизнинг қон томиридир.

1923 йил. Шу йили Ленин васиятларининг дебочаси сифатида Бўзсув гидроэлектростанцияси қурилиши бошланди. 1926 йил 1 май арафасида фойдаланишга топширилган бу дастлабки нур станцияси республикамиздагина эмас, балки Иттифоқимизда ГОЭЛРО планига мувофиқ қурилган биринчи гидроэлектростанциялардан бири бўлиб қолди. Республикамиз энергетика базасига асос солган Бўзсув ГЭСи ўша даврларда фақат Тошкент хўжалиги эҳтиёжини қондирибгина қолмай, балки республикада оғир саноатни ривожлантириш ишида ҳам салмоқли ўрин эгаллади.

Ўша кезларда қурилган майда гидравлик ёки дизель электростанциялар қуввати 60 киловатт-соатни ташкил этарди. Ана шундай қишлоқ электростанцияси 1936 йилда биринчи марта Ховос районида, кейинчалик эса Чиноз районидаги Будённий номли қишлоқ хўжалик артелида ишга туширилди.

Областимизда колхоз ва совхозларнинг сони, уларнинг электр қувватига бўлган эҳтиёжлари ошган сайин бундай кам қувватли кичик станциялар талабга жавоб беролмай қолди. Шунинг учун улар ўрнига иқтисодий жиҳатдан фойдали йирик давлат электростанцияларини қуриш зарур бўлиб қолди. 1957 йил қишлоқларимизни ёппасига электрлаштиришда салмоқли йил бўлди. Шу йили биринчи марта область колхоз ва совхозларини ёппасига электрлаштиришнинг генерал схемаси ишлаб чиқилди.

Чирчиқ ва Сирдарё гидроэлектростанциялар каскади, Тошкент — Ангрен иссиқлик электростанцияларига эга бўлган бугунги областимиз ҳозир мамлакатимизнинг энг йирик энергетика базаларидан бири бўлиб қолди. Областимиз энергетика базаси асосида Ўрта Осиё ва Жанубий Қозоғистон ягона энергия системаси вужудга келтирилди.

КПССнинг XXIII съезди Директиваларида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва хўжаликлардаги қўл меҳнатини енгиллаштириш, шунингдек қишлоқ меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида колхоз ва совхозларни электрлаштириш ишини кескин яхшилаш лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган. Бу, биз энергетиклар учун янги истиқбол режаларини белгилаб берди. Область электр тармоқлари корхоналарининг коллективлари В. И. Лениннинг «Коммунизм — Совет ҳокимияти плюс бутун мамлакатни электрлаштиришдир» деган формуласини тинмай ҳаётга тадбиқ этиб, фан-техника янгиликларидан ижобий фойдаланмоқдалар. Натижада биргина 1968 йилнинг ўзида область қишлоқ хўжалиги эҳтиёжи учун 184, 5 миллион киловатт-соат ёки 1945 йилдагига нисбатан 41 марта кўп электр қуввати етказиб беришга муваффақ бўлинди. Ҳозирги вақтда ўрнатилган электр қувватини тақсимловчи подстанцияларимиз қуввати эса 600 минг киловатт-соатни ташкил этади.

Энергия базамизнинг ана шундай тез суръатлар билан ўсиб бораётганлиги колхоз ва совхозларнинг хўжалигини, маданиятини кенг суръатлар билан оширишга катта имкон бермоқда. Ҳозир қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш учун электр қувватига эга бўлган талаб областимиз бўйича электр қувватининг умумий сатҳига нисбатан 45 процентини, илғор хўжаликларда эса талаб 70 процентгача ошди. 1913 йилда Ўзбекистон территориясида барча электростанциялар ишлаб чиқарган қувват, 3,3 миллион киловатт-соатни ташкил этган бўлса, бугун фақат биргина «Политотдел» колхози ишлаб чиқариш эҳтиёжининг ўзига 3,47 миллион киловатт-соат электр қуввати сарфланмоқда.

Ана шу биргина мисолнинг ўзи Ильич нури шаҳарларимиз, район марказлари, ишчи посёлкалари, қишлоқ хўжаликлари ва хонадонларига қанчалик сингиб кетганлигини яна бир бор исботлайди. Ҳа, Октябрь инқилобидан илгари электр ҳақида ҳатто тасаввурга эга бўлмаган деҳқон уйи бугун Ильич нури билан чароғон.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг яқинда қабул қилган «Республика қишлоқ районларини электрлаштиришни тезлаштириш ҳақида»ги қарори доҳий В. И. Ленин васиятларини янада кенгроқ амалга ошириш йўлида янги истиқболли режаларни белгилаб берди. Биз энергетиклар ана шу йўлдан бориб, қишлоқларимизни янада чароғон қилиш, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашамиз.

М. САИДОВ,
Тошкент область электр тармоқлари корхоналарининг директори.

БАҲОР байрами — 1 Май шарафига ўзаро мусобақада Зарофат Шомуҳамедова яхши натижаларга эришди. У пойтахтимиздаги трикотаж фирмаси коллективи ўртасида муносиб ҳурмат қозонди. Моҳир ишчи смена топшириғини 130 процентдан ошириб бажармоқда. Суратда: З. Шомуҳамедова иш устида.
М. Баржонов фотоси, (ЎзТАГ).

БИЗНИНГ ОТАХОН

Бугун Умар ота ҳовлисида тўй-тантана. Қишлоқ аҳли кекса деҳқон, ҳурматли отахоннинг 70 ёшга тўлганлигини муборакбод этиш учун тўпланишган. Колхоз партия ташкилотининг секретари Мутал Муҳамедов отахонни табрикларди. У отанинг жўшқин ва мазмунга бой ҳаёти ҳақида гапириб, унга колхоз аъзолари номидан узоқ умр, бахт-саодат ҳамда доимо бардамлик тилайди. Кеча давом этади...

Даврада ўтирган чеҳрасида қувонч барқ уриб турган Умар ота беихтиёр ўтган кунлари ҳақида ўйлаб кетади..

1930 йилларда. Шароит оғир. Ҳамманинг фикри-зикри барча қийинчиликларни енгиб ёш колхознинг қаддини тиклашга қаратилган. Шулар орасида ўспирин Умар ҳам колхозлаштириш иши учун жон куйдириб меҳнат қилди. Дастлаб у колхозда сувчи, сўнгра эса тракторчи бўлиб ишлади. Меҳнатсевар, ишнинг кўзини биладиган Умарни тез орада дончилик бригадасига бошлиқ қилиб тайинлашди.

У колхознинг ривожланиши, колхозчилар маданий турмушининг яхшиланиши йўлида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилди. Колхозда тадбиркор деҳқон, ишбилармон раҳбар сифатида танилди. Унинг колхоз қурилишидаги кўпйиллик хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан бир неча бор пул мукофоти ҳамда «меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги» медали билан тақдирланди.

Бугун эса колхозда отанинг олтин тўйини тантана билан ўтказишмоқда. Бу — қишлоқ кишиларининг отага бўлган чуқур ҳурматидан далолат бериб турибди.

З. СУЛТОНАЛИЕВА,
Калинин районидаги «Ленин йўли» колхози.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

БЕКОБОД. 3—«Далварзин» совхозининг ўртоқ Бойзоқ Аҳмедов бошлиқ комплекс механизациялашган звеноси аъзолари баҳор байрамини ажойиб ютуқлар билан нишонлашди. Звенода экиш—тикиш ишлари тамом бўлди. Барвақт уруғ ташланган майдонларда чигит униб чиқди. Пахтакорлар ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, 40 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 24 ўрнига 32 центнердан «оқ олтин» топшириш учун курашяптилар.

●

ЎРТА ЧИРЧИҚ. 2-«Оҳангарон» совхозида қўзилатиш кампанияси уюшқоқлик билан ўтяпти. Кўпгина отарлардаги совлиқлар эгизак туғмоқда. М. Абдуқулов, С. Ҳамраев, Т. Ҳусанов каби чўпонларнинг отарларидаги совлиқларнинг ярмидан кўпи қўзилаб бўлди. Улар ҳар юз совлиқдан 110 бошдан қўзи олишмоқда.

●

ЯНГИБОЗОР. Илғор «Политотдел» колхозининг чорвадорлари баҳор байрамини муносиб нишонлашди. Улар 1400 ўрнига 1583 центнер семиз гўшт топшириб, иккинчи квартал планини муддатидан олдин ошириб бажаришга эришдилар. Свердлов номли колхоз бўрдоқичилари 1100 ўрнига 1306 центнер гўшт топшириб, байрамни катта кўрсаткичлар билан нишонладилар.

●

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. «Узсельхозтехника» район бирлашмаси ремонт устахонасининг коллективи салкам 100 минг сўмга яқин ремонт ишларини бажариб, 1 Майга муносиб совға тайёрладилар.

●

ЯНГИЙЎЛ. Инкубатория-паррандачилик станцияси паррандачилари майолди социалистик мусобақасига қўшилиб, ишлаб чиқаришда улкан ютуқларни қўлга киритдилар. Давлатга 136 минг дона тухум топширилиб, ярим йиллик план муддатидан олдин 105 процент қилиб адо этилди.

ДАСТУРХОН БЕЗАГИ

ПАЗАНДА МАСЛАҲАТИ

Мана, баҳорнинг ширин-шакар мевалари, сабзавотлари бирин-кетин етилиб пиша бошлади. Редиска, бодринг, помидор ҳамда ҳар хил кўкатлар кўпайиб қолди. Буларнинг ҳаммаси дастурхонимиз кўркидир.

Байрамолди, ҳамда байрам кунлари келди-кетди, меҳмондорчилик авжига чиқади. Сиз ҳам ўз ёру биродарларингизни дастурхонингизда кутасиз. Улар учун таомлар тайёрлайсиз. Албатта, биринчи навбатда салат, сўнг суюқ овқат, кейин қуюқ овқат, охири эса ширин ичимлик, компот, кисель, лимон ичимлиги билан зиёфатга якун ясалади.

РЕДИСКАЛИ САЛАТ: редискани яхшилаб ювиб, парра-парра шаклида тўғраланади. Пиёзни ҳам ана шундай тўғраб, кейин редиска билан аралаштирилади, унга туз ва бироз мурч, қаймоқ солиб қориштирилади. Тайёрлангач, ликобчага солиниб, устидан пишган тухум майдаланиб қўйилади. Кўкат ҳамда редискани бежирим қилиб кесилган шакл билан безагач, дастурхонга қўйиш маъқул. 6 киши учун 900 грамм редиска, 150 грамм барра пиёз, 200 грамм қаймоқ, 3 дона тухум етарли.

КУКАТЛИ ШУРВА: Бу таомни тайёрлаш қуйидагича амалга оширилади: 200-300 грамм гўштни тўғраб, бир-бир ярим соат қайнатилади. Сабзи, оқ пиёз, чеснок, картошка солиб, оловни пасайтирган ҳолда қайнатиш давом эттирилади. Туз, зира пишишга яқин солинади. Шавел, укроп, сельдерь, кашнич ҳам солиниб, овқатни қайнатиш давом эттирилади. Шурва мазали бўлиши учун ёғ қовурилиб, қўнғир тусга кирганда шўрвага қўшилади. Шундан кейин яна беш минут қайнатилади. Шўрвани сузишда устига майда қилиб тўғралган пиёз ва мурчни ҳам унутмаслик керак. 6 киши учун 1 килограмм гўшт, 400 грамм оқ пиёз, 2 боғ укроп, 2 боғ сельдерь, 80 грамм чеснок, 600 грамм картошка, 200 грамм сабзи, 80 грамм кўк пиёз, 30 грамм ун, маълум миқдорда мурч, зира етарли бўлади.

КУКАТЛИ ДУЛМА: Гўштни мясорубкадан чиқариб, яхшилаб тузлаш лозим. 60-80 граммдан узиб олиб унинг орасига майдаланган чеснок, укроп, петрушка, кўк пиёз ҳамда 20-25 граммдан сариёғ солиниб, дўлма шаклига келтирилади. Сўнгра, тухумни яхшилаб косада аралаштириб шу аралашма дўлмага солинади. Оқ нон ёки батоннинг мағзини сабзига ўхшатиб тўғраб дўлмани нонга ўралади. Сўнг товоққа ёғ солиб қиздирилгач, шу ёғда қоврилиб, сўнгра 5-10 минут қайнатилади. Уни тайёрлагач дастурхонга қоврилган картошка билан тарелкада тортилади. 6 киши учун 300 грамм қийма, 50 грамм укроп, 50 грамм кўк пиёз, 50 грамм петрушка, 150 грамм сариёғ, 120 грамм нон мағзи, 2 дона тухум. 100 грамм чеснок, маълум миқдорда мурч ва зира солинса бўлади.

ЛИМОНЛИ ИЧИМЛИК: буни тайёрлаш учун лимонни парра-парра қирқиб сувда қайнатилади, сўнг шакар солиниб, яхшилаб аралаштирилади. Докадан ўтказилгач совутилади. Ичимлик тайёр бўлгач, стаканларга қуйилади. 5 киши учун 2 та лимон, бир литр сув, 180 грамм шакар етарлидир.

Ш. СОЛИҲОВ,
инженер пазанда

ШАҲАРЛАР БАЙРАМ ЛИБОСИДА

АНГРЕН

БАЙРАМ арафасида бинокорлар кончиларга 48 квартирали янги турар-жойни совға этдилар. Кенг ва ёруғ квартираларга кончилар ва энергетиклар кўчиб кириб, уй тўйлари ўтказишди.

Бинокорлар қатори кончилар ҳам 1 Май байрамини улкан ютуқлар билан кутиб олдилар. 9-шахта, кон устини очиш разрези коллективлари майолди социалистик мусобақасини кенг қулоч ёйдириб, ёқилғи қазиб олиш апрель ойи планини ортиғи билан адо этдилар. Бугун улар шаҳар меҳнаткашларининг намойишида ўз ютуқларини кўз-кўз қиладилар.

КОНЧИЛАР баҳор байрами арафасида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш соҳасида ҳам катта ишларни амалга оширдилар. Янги массивлар ва кўчаларга 5 минг тупдан ортиқ дарахт кўчатлари, кўплаб гул ниҳоллари ўтқазилди. Ободонлаштириш ишларига жами 200 минг сўмлик маблағ сарфланди.

Шаҳар савдо ташкилотлари ходимлари томонидан «Дружба» кинотеатрида уюштирилган байрамолди кўргазмаси зўр муваффақият билан ўтди. Ангренликлар байрам дастурхони учун кўплаб ноз-неъматлар етказиб берилди. Байрам кунлари ҳам савдо ходимлари шаҳар меҳнаткашлари хизматида бўладилар.

БЕКОБОД

Шаҳар саноатчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, 1 квартал топшириғини 105 процент бажаришга муваффақ бўлган эдилар. Улар апрель ойида ҳам ажойиб муваффақиятни қўлга киритдилар.

В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи, цемент комбинати, Фарҳод ГЭСи коллективлари маҳсулот тайёрлаш ойлик топшириғини биринчилар қатори адо этиб, баҳор байрамини ёруғ юз билан кутиб олдилар.

Байрам арафасида бинокорлар бунёд этган 42 квартирали турар-жой фойдаланишга топширилди. 20 квартирали икки бино қурилиши ҳам тамомланди. Шунингдек, «Болалар дунёси», медицина жиҳозлари магазинлари ҳам ишга туширилди.

Шаҳарда катта байрам ярмаркаси ташкил этилди. Барча ошхоналар бу ярмаркада ўз таомлари билан қатнашдилар.

Кўча ва ҳиёбонлар байрам либосига бурканди. Янги турар-жойлар атрофига 40 минг туп дарахт, 10 минг туп гул ўтқазилди.

ОЛМАЛИҚ

ОЛМАЛИҚ бугун катта қурилиш майдонига айланган. Қад кўтараётган химия заводи қурилиши жадал суръатлар билан бораётир. Бинокорлар бу улкан объектни шу йилнинг IV кварталида тўла фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар.

1 Май байрамини химия корхонаси бунёдкорлари билан бир қаторда шаҳар кончилари ҳам ёруғ юз билан кутиб олдилар. Қалмоққир, қўрғошин конлари коллективлари апрель ойи планини шаҳарда биринчилар қатори бажариб майолди социалистик мусобақасида ғолиб чиқдилар.

Олмалиқликлар ўз шаҳарларини Май байрамига тайёрлашда ҳам алоҳида ғайрат кўрсатдилар. Улар махсус шанбаликлар уюштириб, кўча ва хиёбонларни тартибга келтирдилар. Гул ва ниҳоллар ўтқазиб, ҳовлиларни кўкаламзорга айлантирдилар.

ЧИРЧИҚ

СОЦИАЛИСТИК Чирчиқ жамолига боқиб тўймайсан. Кўм-кўк ҳиёбонлари, зилол сувлари киши баҳри-дилини очади. Чирчиқликлар ўз шаҳарларини севадилар. Шунинг учун ҳам кимёгарлар шаҳри йил сайин кўркамлашиб, кудрати ортиб боряпти.

Электрохимия комбинати, «Узбекхиммаш», «Чирчиксельмаш» заводлари коллективлари шу байрам арафасида ғоятда тезкорлик билан меҳнат қилдилар. Кўпгина цехлар тўрт ойлик топшириқни муддатидан олдин адо эиб, май ойи ҳисобига ишлашга киришдилар.

Шаҳарда қурилиш ишлари ҳам жадал олиб бориляпти. Марказда янги қўшқаватли магазин, «Юбилей» массивида қатор турар-жойлар кўкка бўй чўзди. Бундан буён қурилишлар кўлами яна ҳам кенгаяди. Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигигача шаҳарда талай ўзгаришлар рўй беради.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
Ж. НОСИРОВ.

«Ўртоқ» кондитер фабрикаси байрам дастурхонига атаб пландан ташқари бир неча тонна турли хил маҳсулотлар тайёрлади. Ана шу ширинликлар бугун хонадонимиз тўкин дастурхонини безайди. Суратда: фабриканинг янги хил ширинликлар тайёрлаш цехида.

М. Нуриддинов фотоси.

Болалар врачи В. Левина мана бир неча йилдирки, пойтахтдаги 14-поликлиникада меҳнат қилиб келяпти. Суратга боқинг. Шифокор мамнун. Чунки мана бу кичкинтой бутунлай соғайиб кетибди.

Ҳамза районидаги 224-болалар боғчаси кичкинтойлари мураббийлари раҳбарлигида баҳор байрамини янги қўшиқ ва рақс ўрганиш билан кутиб олишди, турли хил ўйинчоқлар тайёрлаб боғчаларини безашди. Суратда: бир группа тарбияланувчилар мураббия Валентина Козлованинг эртагини тинглашяпти.

Бугун байрам. Лекин Куйбишев районпишчеторгига қарашли 14-магазин сотувчилари бошқа ҳамкасблари сингари меҳнат постидалар. Суратда: савдо пайти.

А. Абалян фотолари.

БИР ЭРКАК САРГУЗАШТИ

ҲАЖВИЯ

Менинг антиқа одатим бор. Қорним очиб кетса бормн, бир зум ҳам чидай олмайман. Ичим таталаб кетади.

Кеча кечқурун заводдан қайтсам, таом тайёр эмас экан. Тепа сочим тикка бўлиб кетди. Хотинга дўқ қилиб қолдим: «Нимага энди ҳанузгача тайёр бўлмади?!» «Болаларни боғчадан олиб келгунимча кеч бўлиб кетди, андак сабр қилсангиз, вассалом, паловхон тўра дам еб бўлади» деди хотиним мулойимлик билан.

Жаҳл чиққанда ақл кетади, деганлар. Қани энди ўзимни босиб ололсам. Бир маҳал хотинники ҳам тутиб кетди шекилли, «биркун хотин бўлиб кўрсангиз билар эдингиз...» деб юборди рангги бўзариб. «Нима, хотин бўлиш қийинми, бўлсам бўлиб кўраверамаи-да» деб бўш келмадим.

Ҳай, уни-буни қўйинг, хуллас, паловхон тўрани тушириб, тинч уйга кириб, юмшоқ кровать устида тиш кавлаб ётдим. Хотин қаттиқ хафа бўлган эканми, жой-пой солиб берай ҳам демади. Ҳаёлан бояги гапни ўйлаб ётавердим. Баланд келишини қаранг, «хотин бўлиб кўрсангиз...» эмиш. «Хотинни бошга чиқариб олиш ҳам ақлсизнинг иши эканми», деб қўйдим...

Алланарса бир маромда чиқиллайди... Ҳаммаёқ жимжит...

... Бир маҳал секин ўрнимдан туриб кетганимни ўзим билмай қолдим. Шифоньерни очсам, хотиннинг номозшом атлас кўйлаги турибди. Устимга ташлаб кўрдим. Ҳо, бипойидек-ку! Кийдим. Қарасам, йилтироқ йўлли, ҳарир дуррачаси ҳам турибди. Уни ҳам ўрадим. Ойнага қарасам, шунақаям кетворган бир жонон «мана мен!» деб турибди-да. Кулча юз, қайрилма қош, ғунча даҳан, хумор кўз. Қисқаси, ҳурилиққонинг ўзгинаси. Ана ҳусн-у, ана қадди-қомат! Мақтовга тил ожиз. Ўзимнинг ҳам ҳавасим келиб кетди. «Хотин бўлсак ҳам дунёда ягона бўлар эканмиз-у» деб қўйдим ичимда.

Шу пайт эшик очилиб, ўртанча қизим кириб келди. Башарамга қарамади, аям деб ўйлади шекилли. «Сочимни ўриб қўйинг, мактабга жўнайдиган вақтим бўлиб қолди», деди-да, орқасини ўгириб тураверди. Ким соч ўрибди, дейсиз. Таваккал, соч ўра бошладим. Ишқилиб амалладим. Чиқиб кетди.

Унинг кетидан бир-бирини етаклашиб чурвақалар кириб келишди. Қоринлари очганми, қайдам, «нам-нам, нам-нам» дейишади йиғлашиб. Уларни кетимга солиб, кўрганнинг ҳаваси келсин деб, товус юриш қилиб ошхонага чиқдим.

Қарасам, банкада ёғ, тортмада тухумлар терилиб турибди. Дарров тўрт-бештасини чақиб қовуриб бера қолай дедим-да, ҳалиги банкадаги ёғдан қизиб турган қозонга бир қошиққина солиб юбордим. Ёғ шу заҳотиёқ қаттиқ тутай бошлади. Қозон ҳаддан ташқари қизиб кетган эканов, деб ўйладим-да, чақилган тухумларни ҳам солиб юбордим. Тухумлар қозонга тушди-ю, бурда-бурда бўлиб кетди. Қошиқда кавлай десам, кавлаб бўлмади. Капкир ишлатдим.

Косага кўтардим-да, болалар олдига олиб бориб қўйдим. Улар чилла чумчуқларидек товоққа бирдан ёпирилишди-ю, шу ондаёқ қайтишди. Ҳайрон бўлиб еб кўрдим. Бай-бай-бай... Нима бало?! Нима бўлса борки, лекин бу қовурилган тухум эмас. Таъми аччиқ ва чучмал. Фикрим чувалиб ошхонага кирдим. Банкадаги қўй мойини қўлимга олдим. Пичоқ учида тилимга тегизиб кўрдим. Ия, бу нимаси, мой ҳам шунақа ширин бўладими?! Бу мой эмас, асал-ку! Тушунарли. Ёғ деб асалга тухум қовуриб қўйган эканман.

Энди нима қилдим? Болалар ҳамон чирқирашмоқда. Бошим қотиб, хуноб бўлиб, асабийлаша бошладим.

Бир вақт эшик очилиб, аям кириб кела бошладилар. Иш билан банд кишидай юзимни четга буриб, овозимни ингичка қилиб «келинг» деб қўя қолдим, холос. «Қалай, болам, яхши ётиб турдингми?» дедилар-да, олдимга яқинлашиб кела бошладилар. Нигоҳлари ироқи почадан чиқиб турган катта, семиз ва ялпоқ оёқларимга тушди, шекилли «оёқларинг шишиб қолганми, болам» деб бирдан гўштдор биқинимга қўл ташладилар. Кейин алқаб кетдилар: «Вой айланай, келинпошшойимдан, ҳомилангизда яна борга ўхшайди, қоқиндиқ, роса тўлишибсиз, ёлғиз Фозилхўжам ўзидан кўпаядиган бўлди, ҳар доим холис ният қилганман, болам. Келинпошша, энди ўзингизни кўзпўздан сақлаб юринг, бирам тўлишибсиз-ки, ишқилиб омон эсон қутилиб олинг...»

Аям ҳамон елкаларимни, биқинларимни силаб-сийпалардилар. Қитиғим келиб кулиб юборай дейман-у, кулолмайман, билиб қолсалар шарманда бўламан, деб ўйлайман. Ниҳоят аям дуо қила-қила ўз хоналарига кириб кетдилар.

Болалар ҳали ҳам йиғидан тўхтаганлари йўқ. Энг кичик ўғлим келиб бўйнимга осилиб олди. Икки қўли кўкрагимда. Пайпаслагани-пайпаслаган. Бир нарса, бер, дейди. Қани энди, ўша жониворлан менда бўлса-ю, бера қолсам, меҳрини қондира қолсам.

Лоп этиб миямга ажойиб фикр келди: магазинга бориш керак ва сут олиб келиб пишириб бериш керак. Пул, идиш олиб, сут дўконига югурдим. Трамвайга миниб, иккинчи бекатда тушдим. Дўконга кирдим. Икки қиз савдо қиларди. Ҳалигиларга қўш бармоғимни кўрсатиб, «икки литр сут беринглар» дегандай ишора қилдим. Улар менга сут ўлчаб беришар экан, бир-бирига «бечора, шундай суқсурдай жувон соқов экан» деб қўйишди. Сутни олиб чиқиб кетар эканман, улар орқамдан ачинибгина қараб қолишди.

Бекатга бордим. Одам жуда кўп. Трамвай келди. Олдидан амаллаб чиқиб олдим. Қўлимдаги сут оз бўлмаса тўкилай деди. Ўртароққа сурилиб, қулайроқ жойда туриб олдим. Энди тўхтаганда тушаман деб турсам, кимнингдир барваста, қорамтир қўллари елкамда пайдо бўлди. Силтаб юбориб, ўгирилдим. Қарасам, шундоқ орқагинамда шопмўйловли бир барзанги куйдирган калладай тиржайиб турарди. Гуп этиб оғзидан ароқ иси келди. «Ононий, Раънохон, мени танимаяпсизми...» деди ҳалиги барзанги янада оғзининг таноби қочиб. Гапирай десам ҳаяжонланганимдан овозим йўғонроқ чиқиб кетадими дейман. У бўлса мени аллақандай Раънохонга ўхшатиб, ҳамон валдирар эди. «Шу экан-да, ононий, сизларда вафо борми... кечирасиз... мастлик ростлик... ҳм... деганларидай... ононий».

Трамвай тўхтади. Тушдим. Не кўз билан кўрайки, орқамдан барзанги ҳам тушиб келяпти. Тезлаб юра бошладим. Ҳалиги маст югуриб келиб, билагимдан ушлаб олди. «Ононий, Раънохон, нега энди қочяпсиз... ҳм... маст деяп...» Қўлимни силтайман, қани энди қўйиб юборса. Бир маҳал бағрига босиб, жирканч башарасини юзимга яқинлаштириб, лабларини чўччайтириб ўпмоқчи бўляпти. Беҳосдан итариб юбордим. Ағдарилиб тушди. Қочдим. Қувди. Кучим борича югурдим. У ҳам қолишмади. Подъездга етиб келиб, учинчи қаватга кўтарилиб, эшикни очдим-у, йиқилиб тушдим...

Уф... Кўзимни очдим. Қарасам, кроватда ётибман. Юрагим бежо ўйнамоқда. Нафасим оғзимга тиқилиб қолибди. Терлаб кетибман. Устимда хотиннинг кўйлаги ҳам, бошимда рўмоли ҳам йўқ. Қуёш икки қулоч кўтарилиб, деразадан мўралаб, менинг тушимни масхара қилгандай кулиб турарди.

Эшик очилиб, табассум билан хотин кириб келди. «Турасизми, адаси ёки бугун байрам эканлиги ёдингизда йўқми, бундоқ мени ўйнатиб келай ҳам демайсиз», деди. Лип этиб ўрнимдан турдим. Сирни бой бермай «Аёлларга минг қуллуқ-эй, сизни ўйнатиб келмай бўладими» дедим. Дедим-у, бир оз сўлғин, лекин гўзал чеҳрасига бир зум тикилиб қолдим.

Шу пайт югуриб бориб, хотинимнинг оёғига йиқилгим, кечаги қилган қўполлигим учун ёлбориб, узр сўрагим келди...

Раҳимберди УМАРОВ.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЧССР ФЕДЕРАЛ МАЖЛИСИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

ПРАГА, 29 апрель. (ТАСС). Кеча бу ерда ЧССР Федерал мажлиси халқ палатаси билан миллатлар палатасининг қўшма йиғилиши бўлиб ўтди.

Сессияда ЧКП Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари, ҳукумат раиси О. Черник бошчилигидаги федерал ҳукумат аъзолари, Чехия ва Словакия миллий ҳукуматининг, Чехия ва Словакия миллий кенгашининг аъзолари иштирок этдилар.

Миллатлар палатасининг раиси Д. Ганес ҳар иккала палатанинг қўшма мажлиси арафасида бўлиб ўтган федерал мажлис президиуми йиғилишида П. Цолотка уни федерал мажлис раислиги лавозимидан озод этишни сўраганлигини федерал мажлис депутатларига маълум қилди.

ЧКП Марказий Комитети апрель пленумининг қарори ва тавсиясига кўра, П. Цолотка федерал ҳукумат раиси ўринбосари лавозимига ўтиши керак.

Палаталарнинг раислари П. Цолоткага қилган ишлари учун федерал мажлис депутатлари номидан миннатдорчилик билдирдилар.

Депутатлар ЧССР Миллий фронти Марказий Комитети раиси Э. Эрбаннинг таклифига биноан А. Дубчекни федерал мажлис раиси қилиб сайладилар.

СОВЕТ ОЛИМИГА МУКОФОТ БЕРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 29 апрель. (ТАСС). Совет олими, физика-математика фанлари кандидати М. С. Иоффе иссиқ плазма соҳасидаги ажойиб тажрибалари учун «Атом тинчлик хизматида» мукофотига сазовор бўлди. М. С. Иоффе, деб таъкидланади жюрининг баёнотида, бошқариладиган термоядро реакцияси проблемаси юзасидан тадқиқот соҳасида энг муҳим кашфиётлардан бирини очди.

Форд фонди маблағ билан таъминлаб турган «Атом тинчлик хизматида» мукофоти дастлаб 1955 йилда таъсис этилган эди. Бу мукофотга олимлардан биринчи бўлиб даниялик машҳур физик Нильс Бор сазовор бўлган эди. Худди ана шу мукофот совет олими В. И. Векслерга ҳам берилган эди.

СОВЕТ—ЖАЗОИР ПРОТОКОЛИ ИМЗОЛАНДИ

ЖАЗОИР, 29 апрель. (ТАСС). Бу ерда иккала мамлакат ўртасидаги 1969 йилги товар обороти тўғрисида кеча Совет—Жазоир протоколи имзоланди.

Протоколда кўзда тутилганидек, Совет Иттифоқи Жазоир Халқ Демократик Республикасига ёғоч-тахта, металл, асбест, пахта, сариғ ёғ, қанд-шакар ва бошқа моллар етказиб беради. СССР одатда Жазоир четга чиқариб сотадиган зайтун меваси, цитрус мевалар, мева шарбатлари, пўкак хом ашёси ва пўкакдан ясалган буюмларни, шунингдек ёш республиканинг ривожланаётган саноати ишлаб чиқараётган маҳсулотларни, жумладан заҳарли дориворлар, лок ва бўёқлар, чарм пойафзал, сигареталар сотиб олади.

1969 йилда иккала мамлакат ўртасидаги товар оборотининг ҳажми бултургига нисбатан икки баравардан зиёд ортади ва 120 миллион долларга яқинлашиб қолади.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

АККРА, 29 апрель. (ТАСС). СССР билан Гана ўртасидаги 1969 йилги товар айирбошлаш тўғрисидаги протокол бугун бу ерда имзоланди. Протоколга мувофиқ Совет Иттифоқи Ганадан какао лўвияси, қимматли ёғоч навлари ва бошқа бир қанча товарлар сотиб олади. Гана эса, СССРдан нефть, тракторлар, автомашиналар, саноат ускуналари ва қанд-шакар сотиб олади.

БИРЖА ТАЛВАСАДА

ПАРИЖ. (ТАСС). Париж биржасида олтин ёмбисининг килограмм баҳоси жуда қимматлашди. Биржа сеанси очилган чоғида бир килограмм олтин 7805 франк эди.

ПОМПИДУ — ПРЕЗИДЕНТЛИККА НОМЗОД

ПАРИЖ, 29 апрель, (ТАСС). Жорж Помпиду Францияда ўтказиладиган президент сайловида президентлик лавозимига номзод бўлишга қарор берганлигини бугун расмий равишда эълон қилди.

Собиқ бош министр бугун берган баёнотида бурч амри билан, давомийликни ва зарур муътадилликни сақлаб қолишга интилиб ва мамлакатнинг келажагини тайёрлаш умидида шу қарорга келганлигини таъкидлади.

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛОВ.

БИР ТЎП БИЛАН

ФУТБОЛ

Марказий Армия спорт клуби футболчилари бешта ўйин ўтказишди. Шуниси характерлики, бу ўйинларнинг ҳаммасида армиячилар ё бир тўп киритиб ютишмоқда, ёки ягона тўп ўтказиб енгилишмоқда. 29 апрелда ҳам шундай бўлди. ЦСКА Ереваннинг «Арарат» футболчиларини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида енгди. Учрашувнинг биринчи бўлимида Абдураимовнинг аниқ зарбаси армиячиларга икки очко келтирди. Агар Абдураимов 11 метрлик штраф тўпини кирита олганда бу ҳисоб ўзгариши мумкин эди, аммо ҳужумчининг зарбасини «Арарат» дарвозабони қайтариб қолди.

6 очкога эга бўлган ЦСКА командаси ўз группасида Киев, Боку, Ростов, Одесса футболчиларидан сўнг бешинчи ўринда турибди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.45 — ТОШКЕНТ, В. И. ЛЕНИН МАЙДОНИДАН 1-МАЙ ТАНТАНАЛАРИ ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ.

12.45 — МОСКВА, ҚИЗИЛ МАЙДОНИДАН 1-МАЙ ТАНТАНАЛАРИ ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ.

16.55 — Кўрсатишлар программаси, 17.00 — Болалар учун эшиттириш, 17.40 — Телефильм, 18.10 — «Муҳаббат куйлайди» (фильм-концерт), 18.35 — «Ёшлик» студияси кўрсатади, 20.05 — «Трясогузка» армияси яна жангда» (бадиий фильм). 21.30 — Байрам базми, 23.00 — Катта байрам концерти (рус тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — Олмаота ва Фрунзе телестудияларининг кўрсатишлари.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ватан ўғлонлари — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.45, 8.30 ва 10.15 минутларда). НАВОИЙ номли (ўзбек тилида). «ДРУЖБА». «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (эрталаб соат 11.40, — кундуз 1.20 минутларда ва 5 да).

Хонимлар ҳаётидан лавҳалар — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ажралишадиган бўлдик — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ака-ука Карамазовлар — «МОСКВА» (эрталаб 10, кундуз соат 3, кеч 7 ва 9 да).

Қўлга тушмас қасоскорларнинг янги саргузаштлари — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 9.45, 11.30, кундуз 1.15 минутлар ва 3, 5 да).

Қўлга тушмас қасоскорлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз соат 4 да).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 8 ярим ва 10 да бошланади)

Ака-ука Карамазовлар (1-2 сериялар) — ТЕЛЬМАН номли.

Ватан ўғлонлари — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ажралишадиган бўлдик — «ХИВА».

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА

2 май кундуз соат 3 да СССР биринчилиги учун «А» классининг «НЕФТЯНИК» (Фарғона) — «ПОЛИТОТДЕЛ» (Тошкент области) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1—3 майда

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР: Ўзбекистон ССР, Туркманистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

КОМИЛЖОН ОТАНИЁЗОВ

Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз МИРКАРИМОВА
Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Дилором ШЕРОВА

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Зокиржон СУЛТОНОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Сора ШУКУРОВА, Гулшод ОТАБОЕВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Фазилат ШУКУРОВА ва бошқалар

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Программани — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Муҳаббат МУСАЕВА олиб боради.

1 майда концертлар кундуз соат 2 ва кеч 8 ярмида,

3 майда кундуз соат 2 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

2 майда

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР: Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз МИРКАРИМОВА

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ҲАЙИТОВА, Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Дилором ШЕРОВА;

Солистлардан: Комилжон БАРАТОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Ойхон ЁҚУБОВА, Сора ШУКУРОВА, Гулшод ОТАБОЕВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Фазилат ШУКУРОВА ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

Программани — Назрулла ЁҚУБОВ олиб боради.

Концерт кундуз соат 1 ва 4 да бошланади.

Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилади.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1 май — ЁШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ (кундуз соат 12 да).
БАЙРАМ КОНЦЕРТИ (кундуз 4 да).
ЖОН ҚИЗЛАР (кеч 8 да).
2 май — ЖОН ҚИЗЛАР (кундуз соат 12 да).
БАЙРАМ КОНЦЕРТИ (кундуз 4 да).
ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҒ (кеч 8 да).
3 май — ФАРҒОНА ТОНГ ОТГУНЧА (кундуз соат 12).
ЁШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ (кечқурун).
4 май — ФАРҒОНА ТОНГ ОТГУНЧА (кундуз соат 12 да).
ЎН ИККИНЧИ КЕЧА ёки турфа ҳангомалари (кеч 8 да).
5 май — КИМГА ТЎЙ, КИМГА АЗА.
7 май — МАХТУМҚУЛИ.
8 май — ИККИ БИЛАГУЗУК.
9 май — БАЙРАМ КОНЦЕРТИ (кундуз соат 12 да).
ФАРҒОНА ТОНГ ОТГУНЧА (кеч 8 да).
10 май — ҚИЗБУЛОҚ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02962. ИНДЕКС — 6469. Б — 2271.